

Veckans Investeringskommentar

Presidentvalet i fokus

Med bara en dag kvar tills de amerikanska väljarna ska gå till valurnorna för att välja landets nästa president, så tittar vi lite extra denna vecka på den amerikanska aktiemarknaden och på den amerikanska ekonomin. Det som började som en ganska lugn höst med en ganska hög sannolikhet för att Hillary Clinton skulle bli valets vinnare, så vände detta tvärt när FBI bara 11 dagar före valet beslutade att återuppta utredningen av Clintons användning av en privat e-postserver.

I enbart två av tjugo presidentvals tillfällen sedan 1928, så har S & P 500-indexet gått ner i värde veckan före ett presidentval. I genomsnitt så har börserna istället stigit med 1,8%. Men efter fredagens nedgång, så har S & P 500 gått ner nio dagar i rad. Något sådant har inte hänt på hela 36 år. Ändå så är det värt att notera att den ackumulerade fallet över nio dagar är relativt begränsad till 3,1%. Det kan verka som att investerare och förvaltare förbereder med likvida medel för nya investeringar efter det att valet är genomfört.

Fredagens rapport om sysselsättningen rapporterades ungefär som väntat med 161.000 nya jobb mot den förväntade nivån på 175 000. Arbetslösheten i USA noterades i oktober månad på 4,9%, vilket är en minskning från 5,0% under föregående månad. Värt att notera är det faktum att det något mindre använda statistikmättet U6 indikatorn, som förutom nya lediga arbetstillfällen även inkluderar deltidsarbetande som önskar ett heltidsarbete och det föll från en nivå på 9,7% till 9,5 %, vilket är den lägsta nivån sedan maj 2008.

Ett ökande antal företag uppger nu också att det är svårt att få kvalificerad arbetskraft. Utbildning och hälsovård stod för mer än en tredjedel av de nya arbetstillfällena, tätt följda av finansiella tjänster och så kallade "White Collar" tjänster. Med en större efterfrågan på kvalificerad arbetskraft så ökar även lönerna. Den årliga tillväxttakten slutade på 2,8% i oktober vilket är den största 12-månaders ökningen sedan juni 2009.

För att summera så har USA: s tillväxttakt nu börjar stiga. Bruttonationalprodukten (BNP) ökade under det tredje kvartalet med 2,9%, vilket är en uppgång från 1,4% under det andra kvartalet och från 0,8% under det första kvartalet (se diagram).

Med en svag utveckling på aktiemarknaderna under de senaste veckorna och överraskande positiva bolagsrapporter för det tredje kvartalet så har nu värderingen av amerikanska aktier gått ner från PE tal på över 17 i somras till att nu värderas till i snitt 15,9 gånger den förväntade vinsten. Detta är fortfarande högre än genomsnittet under de senaste fem åren som är 15,0 och genomsnittet för de senaste 10 åren som är på 14,3 (källa: FactSet). Detta kan motiveras och förklaras av rekordlåga räntor och för att vi är nära botten i resultatcykeln, särskilt för energisektorn.

Aktie utvecklingen under föregående vecka:

Oslo Börsen sjönk med 2,5%, och är nu upp med 2,6% sedan januari. Stockholmsbörsen föll med 3,9% och är nu ner med -1,7% hittills i år. USA sjönk med 1,9%, Europa minskade med 3,5%, Japan sjönk med 3,1%, Kina ökade med 0,4%, Indien föll med 2,4% och Ryssland föll med 0,3%. Världsindex föll med 1,8% och tillväxtmarknaderna föll med 3,0%. Alla siffror rapporteras i lokala valutor förutom globala index som rapporteras i USD.

FINANS-
KALENDER
VECKA

45

MÅNDAG

Norge: Industriproduktion

TISDAG

USA: Presidentvalet
Kina: Handelsbalans

ONSDAG

Kina: KPI

TORSDAG

Norge: KPI

FREDAG

Sverige: Sysselsättning

Oslo

Ramstadstletta 17
1363 Høvik
+47 23 89 68 44

Fredrikstad

(representasjonskontor)
Storgatan 3
1607 Fredrikstad
+47 23 89 68 44

Tønsberg

(representasjonskontor)
Danholmen 25A
3128 Nøtterøy
+47 23 89 68 44

Stockholm

Kungsträdgårdsgatan 18
Box 7121
103 87 Stockholm
+46 8 41 00 65 00

Malmö

Skomakaregatan 6-8
211 34 Malmö
+46 8 41 00 65 00

Luxemburg

40 Avenue de Monterey
L-2163 Luxembourg
+352 27 04 25 22

PENSUM

www.pensum.se

www.pensumgroup.no

www.pensumam.lu